

Vklady firem silně klesly, ještě více však rostl zájem o půjčky v cizí měně. Obyvatelstvo dluží bankám poprvé více než dva biliony korun. Banky stále vykazují celoevropsky velmi nízký podíl úvěrů v selhání.

Komentář České bankovní asociace k vývoji vkladů, úvěrů a nevykonných úvěrů za červen 2022 dle statistik ČNB

Autor: Miroslav Zámečník, hlavní poradce České bankovní asociace
Praha, 31. července 2022

Červen přinesl jen mírné navýšení vkladů obyvatel, zato jejich velmi výrazný pokles v případě podniků. Jak vyplývá z bankovní statistiky sestavované ČNB, celkový objem úložek obyvatel se od srpna loňského roku, počítáno v korunách i cizí měně celkem, drží nad hranici tří bilionů korun – ke konci letošního června jí převyšoval o 92,5 miliardy. Meziroční nárůst vkladů obyvatelstva představuje 120,7 miliardy korun, zatímco v případě úvěrů jde o nárůst o zhruba 161,7 miliardy. Navzdory silně opadající hypoteční vlně **v červnu vůbec poprvé v českých dějinách překročil celkový objem úvěrů obyvatelstvu hranici dvou bilionů korun**, meziměsíční růst činil necelých 9 desetin procenta, u vkladů nepatrně přes čtyři desetiny procenta. Výsledné saldo mezi vklady a úvěry obyvatelstva tak meziměsíčně mírně klesá z dubnových 1,108 na 1,094 bilionu v květnu a červnových 1,089 bilionu korun.

Živnostníci v červnu meziměsíčně snížili celkový objem vkladů o téměř tři procenta, zatímco objem úvěrů se o půl procentního bodu zvýšil. Celkově však meziročně vidíme již výrazné poklesy na úložkách o více jak 26,6 miliardy korun, stále ale mají na vkladech o téměř 112 miliardy korun více, než kolik bankám ke konci června dlužili.

Vývoj úvěrů a vkladů (v mil. Kč)

Období	Domácnosti – živnosti			Domácnosti – obyvatelstvo		
	vklady	úvěry	Saldo	vklady	úvěry	saldo
30.6.2022	158 298,9	46 540	111 758,9	3 092 531	2 003 313,3	1 089 217
31.12.2021	171 035	47 641	123 394	3 020 385	1 948 112	1 072 273
31.12.2020	166 284	47 008	119 276	2 822 763	1 763 145	1 059 618

Zdroj: ČNB (ARAD), vklady a úvěry rezidentů dle sektorového hlediska (Kč + cizí měna)

Vklady firem v červnu výrazně klesly, úvěry nepatrně stouply

V červnu meziměsíčně stav podnikových úvěrů velmi mírně rostl (o necelé čtyři desetiny procenta), meziročně ovšem zaznamenáváme plus 7,7 % na 1,221 bilionu korun. Zatímco ke konci května depozita, která mají firmy v bankovních ústavech, stoupla o nezanedbatelných 20,7 miliardy korun na 1,357 bilionu korun, červen byl ve znamení výrazného poklesu o více než 2,5 % na 1,323 bilionu korun; výsledné saldo vůči bankám přesto skončilo v plusu o 101,6 miliard korun. Výrazný je přitom příklon k úvěrům v cizí měně, které meziměsíčně silně stouply: v korunovém vyjádření o 22,3 miliardy (plus 4,7 %). Meziroční nárůst

v procentním vyjádření dosáhl více než 36 % (v korunovém ekvivalentu), v absolutním vyjádření pak o téměř 131,5 miliardy korun – jde o velmi silný trend.

Komentář Miroslava Zámečnicka, hlavního poradce ČBA:

Na straně hypotečních úvěrů od dubna platí přísnější pravidla ČNB pro posuzování příjmů uchazečů o hypotéky, sazby hypotečních úvěrů nadále rostou, „nový byznys“ v červnu meziročně chřadnul o více než 60 % a při jejich naprosto dominující váze na celkových úvěrech obyvatelstvu je trend jasný: celkový objem úvěrování v tomto segmentu roste pomalu.

Firmy čerpají ve zvýšené míře úvěry v cizích měnách, což při existujícím úrokovém diferenciálu nepřekvapuje, ale jde o výrazný fenomén (meziročně v přepočtu na koruny o vysokých 36 %). Zřetelný byl v červnu pokles objemu vkladů o více než 34 miliard korun (včetně cizoměnových).

Souhrnné statistiky neposkytují plastický pohled na finanční pozici jednotlivých domácností a firem, nicméně nadále platí, že jak firmy, tak domácnosti včetně živností mají v bankách uloženo tolik prostředků, že by byly schopny (ryze teoreticky) s rezervou vyrovnat své závazky.

Rostoucí rozdíl v úročení vede k výraznému přesunu prostředků z běžných na termínované účty.

Vývoj úvěrů a vkladů (v mil. Kč)

Období	Nefinanční podniky		
	vklady	Úvěry	saldo
30.6.2022	1 357 067	1 216 315,3	140 751,7
31.12.2021	1 308 877	1 190 673	118 204
31.12.2020	1 217 934	1 123 034	94 900

Zdroj: ČNB (ARAD), vklady a úvěry rezidentů dle sektorového hlediska (Kč + cizí měna)

Hypotéky mají historicky nejnižší procento selhání. Zatím.

Komentář Miroslava Zámečnicka, hlavního poradce ČBA:

Vývoj nevýkonných úvěrů je jedním z nejdůležitějších indikátorů zdravotního stavu ekonomiky a víme, že vzhledem k souběhu řady nepříznivých faktorů bude v nadcházejících měsících stoupat, s příslušným časovým zpožděním, jak se promítnou potíže se splácením do klasifikace. Jak v případě úvěrů obyvatelstvu, a to nejen hypoték, ale i na financování spotřeby, tak u firem, jsou však nevýkonné expozice na podstatně nižší úrovni než například po světové finanční krizi na počátku minulého desetiletí. V Česku patří v celoevropském srovnání mezi nejnižší v Evropě.

Podíl firemních nevýkonných úvěrů v červnu meziměsíčně klesl z 3,63 na 3,52 %. To je hluboko pod hladinou 8,2 %, na níž byl na konci roku 2011, natož pak 17,67 % v lednu před dvaceti lety.

Češi tradičně velmi dbají na vzorné splácení hypoték. Podíl nevýkonných hypotečních úvěrů pokračoval v prolamování mnohaletých minim a v červnu si rekordní historické minimum ještě o dvě setiny procentního bodu polepšil, když klesl na 0,62 %. U spotřebních úvěrů šlo o zlepšení o desetinu procentního bodu na 3,97 %.

Vývoj nevykonných úvěrů

	Prosinec 2011	Prosinec 2020	Prosinec 2021	Červen 2022
Domácnosti, spotřební úvěry	11,3 %	5,08 %	4,67 %	3,97 %
Domácnosti, hypoteční úvěry	3,09 %	0,88 %	0,74 %	0,62 %
Podniky	8,2 %	4,15 %	3,84 %	3,52 %

(Zdroj: ČNB (ARAD))

O autorovi komentáře

Miroslav Zámečník je český ekonom a publicista. Absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a později se věnoval studiu na Georgetown University ve Washingtonu. V letech 1994 až 1998 byl zástupcem České republiky ve Světové bance, v letech 2000 až 2001 pracoval ve vedení Revitalizační agentury a Konsolidační banky. Jako člen Národní ekonomické rady vlády (NERV) spolupracoval na protikrizových opatřeních.

Mimo svou konzultantskou praxi v současnosti působí jako hlavní poradce České bankovní asociace. Ve svém volném čase se věnuje „birdwatchingu“, pozorování ptáků v přírodě.

O České bankovní asociaci

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 a je dobrovolným sdružením právnických osob podnikajících v oblasti peněžnictví. V současné době sdružuje 34 členů. Rolí asociace je především zastupovat a prosazovat společné zájmy členů, prezentovat roli a zájmy bankovníctví vůči veřejnosti, podílet se na standardizaci postupů v bankovníctví a na vytváření odborných zvyklostí, podporovat harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie a vyvíjet aktivitu v informativní a školící oblasti. ČBA je členem Evropské bankovní federace a EMMI. Více informací na www.cbaonline.cz.

Další informace obdržíte na adrese:

media@cbaonline.cz